

2010–11

Vuosikatsaus

Asianajajan **viisi perusarvoa** s. 7

Riittääkö asianajajia **maakuntiin?** s. 22

Suomen Asianajajaliitto

Sisällys

3	Asianajajaliitto lyhyesti
4	Puheenjohtajan katsaus
5	Ordförandens översikt
6	Monipuolista toimintaa ympäri maata
7	Asianajajan perusarvot
8	Asianajajatutkinto laajenee
10	Alan valvonta yhtenäistyy
11	Asianajajuus on todiste kokemuksesta
13	Runsaasti odotuksia maan uudelta hallitukselta
14	Tekijänoikeus on yhteiskunnallinen kipupiste
14	Avopuolisoiden perussuoja parani
16	Lausunnot ja asiantuntijatehtävät
18	Valiokunnat
22	Jäsenistö: Huolena asianajoalan tulevaisuus maakunnissa
24	Ammatillinen valvonta: Kanteluiden määrä tasaantui
26	Liiton luottamustehtävät
30	Talous tasapainossa
31	Yhteystiedot

Suomen Asianajajaliitto on lailla perustettu, valtiovallasta riippumaton, **asianajajien muodostama julkisoikeudellinen yhteisö.**

Asianajajaliitto

Sääntelee asianajotoimintaa
Valvoo asianajajien toimintaa
Kehittää ja kouluttaa asianajajakuntaa
Kehittää yleisiä oikeusoloja

Lakisääteisten tehtäviensä vuoksi Asianajajaliitto ei ole etu- tai toimialajärjestö. Asianajajaliitolle on lain nojalla annettu erityisiä tehtäviä, joista se ei päättä itse.

Liiton lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia, että asianajajiksi pääsevät vain kelpoisuusehdot täyttävät henkilöt. Liitto myös valvoo tehokkaasti asianajajien toiminnan asianmukaisuutta.

Asianajajien on noudatettava toiminnassaan hyvää asianajajatapaa koskevia ohjeita. Kuka tahansa voi maksutta kannella asianajajan toiminnasta Asianajajaliiton valvontalautakunnalle. Näin osaltaan taataan, että asianajopalvelut pysyvät korkeatasoisina. Laadukkaat asianajopalvelut ovat syyttäjien ja tuomioistuinten ohella keskeinen osa yhteiskunnan oikeudenhoitoa.

Liitto tarjoaa asianajajille runsaasti koulutusta ja monipuolista tukea ammatin harjoittamiseen. Asianajajat pääsevät myös vaikuttamaan suomalaisiin oikeusoloihin liiton asiantuntijaryhmien sekä valtakunnallisten ja alueellisten toimielinten kautta.

Asianajaja on kokenut ja erityiset kelpoisuusehdot täyttävä lakimies, joka kuuluu Asianajajaliittoon. Vain liiton jäsen voi käyttää nimeä asianajaja.

Asianajajan kelpoisuusedellytykset

Ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto
Vähintään neljän vuoden kokemus lakimiestehtävistä, joista ainakin kaksi vuotta asianajajillisissa tehtävissä
Asianajajatutkinnon suorittaminen
Asianajajalain ja liiton sääntöjen mukainen sopivuus tehtävään

Jokaisella asianajajalla on oltava vastuuvakuutus toiminnassaan tapahtuvia virheitä varten. Vastuuvakuutus suojaa merkittäväällä tavalla asianajajan asiakasta. Alaa säädellään laajasti hyvää asianajajatapaa koskevissa ja muissa liiton antamissa ohjeissa.

Vuoden 2010 lopussa asianajajia oli 1 893. Vain joka kymmenes suomalainen lakimies on asianajaja.

Lue lisää:
asianajajaliitto.fi
asianajajaliitto.fi/hyva_asianajajatapa

Mika Ilveskero, Asianajajaliiton puheenjohtaja

Yhteistyöllä kohti **parempaa** tulevaisuutta

Oikeuspoliittista keskustelua on viime vuosina hallinnut huoli vaativien rikosasioiden käsittelyn kestosta. Lähes jokainen asiasta huolensa ilmaissut on samalla todennut, että lisärahoituksen lisäksi oikeuslaitoksen, johon asianajajalaitos kuuluu, on poliisihallinnon kanssa löydettävä yhteistyössä keinot toimintatapojen järjeistämiseksi. Välttämättömyydestä on tulossa lyhyessä ajassa hyve. Menettelyjä ja toimintatapoja kehitetään yhä useammin yhteistyössä oikeuslaitoksen kaikkien osapuolten, oikeusministeriön ja poliisin kesken.

Asianajajaliiton esittämiin näkemyksiin uudesta esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännöstä on viitattu useissa yhteyksissä, ja asianajajakunta on muutenkin saanut paljon kannustavaa palautetta tekemästään työstä oikeusolojen kehittämiseksi.

Esitutkinta- ja pakkokeinolakien toimeenpano on paljon helpompaa, kun poliisit, syyttäjät, asianajajat ja tuomarit ovat yhdessä koulutautuneet lain toimeenpanoon. Kansalaisten oikeusturva edellyttää, että merkittävän uudistuksen toimeenpanoa ei harjoitella ensimmäistä kertaa oikeilla asioilla, vaan että ennakollinen koulutus on riittävän kattavaa ja syvällistä.

Suomen noin 1 900 asianajajasta lähes 1 800 toimii noin 800 asianajajatoimistossa. Runsaat sata asianajajaa työskentelee oikeusaputoimistoissa. Asianajajan työ on henkisesti vaativaa, koska asiakkaat ovat usein kriisissä ja asiakkaiden asioiden hoitaminen vaatii suurta ammattitaitoa.

Tilanne on sama riippumatta siitä, toimiiko asianajaja asianajajatoimistossa vai oikeusaputoimistossa. Asianajajatoimistoissa asianajajan henkistä painetta voi lisätä huoli taloudellisista velvoitteista. Asianajajapalkkioista on kyettävä maksamaan muun muassa toimiston vuokrat, vakuutukset ja mahdolliset henkilökunnan palkat. Asianajajat saavat korvauksen omasta työstään edellyttäen, että toimiston tilille jää rahaa, kun kaikki kulut ja verot on maksettu. Pienyryyksillä, joihin lähes kaikki asianajajatoimistot kuuluvat, rahaa ei ole, jos palkkio tehdystä työstä maksetaan pahimmillaan vasta kuukausien kuluttua työn tekemisestä.

On toivoa, että oikeusavun sähköiset järjestelmät nopeuttavat palkkioiden maksatusta. Uusista järjestelmistä huolimatta maksatus edellyttää tuomioistuinten ja oikeushallinnon palveluksessa olevien henkilöiden toimenpiteitä. Toivon, että kaikki tekisivät parhaansa, jotta palkkioiden maksuaikoja saataisiin olennaisesti lyhennettyä. Edellä mainittu toive koskee myös oikeusturvavakuutusasioiden käsittelyä. Asianajajilla itsellään on vastuu siitä, että oikeusapu- ja oikeusturvavakuutus-palkkioiden maksatuksen hitaus ei johdu puutteellisesti täytetyistä hakemuksista. Toimiva yhteistyö edellyttää, että siihen osallistuvat osaavat oman työnsä ja asetautua toisen asemaan.

Asianajajan työ on henkisesti vaativaa, koska asiakkaat ovat usein kriisissä.

Mika Ilveskero, Advokatförbundets ordförande

Genom samarbete mot en **bättre** framtid

Den rättspolitiska diskussionen har under de senaste åren dominerats av oron över de utdragna rättsprocesserna i svåra brottmål. Nästan alla som uttalat sig om problemet har samtidigt konstaterat att förutom bättre finansiering bör rättsväsendet, till vilket advokat kåren hör, tillsammans med polisförvaltningen hitta samarbetsmöjligheter för att rationalisera tillvägagångssätten. En nödvändighet håller på att bli en dygd. Verksamhetsmetoderna och processerna utvecklas allt oftare i samarbete mellan rättsväsendets alla parter, justitieministeriet och polisen.

Det har i många sammanhang hänvisats till Advokatförbundets synpunkter på den nya förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen. Advokat kåren har även i andra sammanhang fått uppmuntrande respons för sin strävan att utveckla rättsläget.

Verkställandet av förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen underlättas avsevärt då polis, åklagare, advokater och domare tillsammans utbildats inför verkställandet. Medborgarnas rättsskydd förutsätter att en betydande reform inte genomförs med riktiga ärenden som övningsobjekt utan att förhandsutbildningen är tillräckligt omfattande och djupgående.

Av Finlands 1 900 advokater är 1 800 verksamma på cirka 800 advokatbyråer. Drygt hundra advokater arbetar på rättshjälpsbyråer. En advokats arbete är psykiskt krävande eftersom klienterna ofta befinner sig i en krissituation och

skötseln av deras ärenden kräver stor yrkesskicklighet. Situationen är den samma oberoende om advokaten är verksam på en advokatbyrå eller på en rättshjälpsbyrå. På en advokatbyrå kan de ekonomiska förpliktelserna ytterligare öka advokatens psykiska press. Advokatarvodet skall bland annat täcka byråns hyres- försäkrings- och eventuella personalkostnader. En advokat får ersättning för sitt eget arbete enbart förutsatt att det finns medel på byråns konto efter betalning av alla kostnader och skatter. Småföretag, vilket de flesta advokatbyråer är, har inga penningmedel till sitt förfogande om arvodet för utfört arbete i värsta fall erläggs först månader i efterskott.

Det finns hopp om att de elektroniska systemen inom rättshjälpen kommer att försnabba utbetalningen av arvoden. Trots de nya systemen förutsätter utbetalningsåtgärder av domstolarna och personalen inom justitieförvaltningen. Jag önskar att alla gjorde sitt yttersta för att utbetalningstiderna skulle förkortas avsevärt. Denna önskan gäller även behandlingen av rättsskydds-försäkringsärenden. Advokaten bär själv ansvaret för att en utdragen utbetalning av arvoden för rättshjälpsärenden och rättsskydds-försäkringsärenden inte beror på bristfälligt ifyllda ansökningar. Ett fungerande samarbete förfutsätter att alla parter utför sina respektive uppgifter och att de är villiga att sätta sig in i de övriga parternas situation.

En advokats arbete är psykiskt krävande eftersom klienterna ofta befinner sig i en krissituation.

Monipuolista toimintaa ympäri maata

Asianajajaliiton jäsenet osallistuvat liki 300 luottamustehtävän hoitamiseen valtakunnallisella ja alueellisella tasolla. Oheinen kaavio esittelee liiton organisaation ja kunkin toimielimen jäsenmäärän (+ varajäsenet). Ylintä päätösvaltaa käyttää liiton valtuuskunta.

Suomen Asianajajaliiton Säätiö on rakenteeltaan itsenäinen Asianajajaliitosta erillinen oikeushenkilö. Säätiön toiminnasta vastaa sen oma hallitus. Säätiön tarkoituksena on muun muassa kehittää suomalaisia asianajajalaitosta sekä edistää asianajajien ammatillista ja eettistä kehitystä.

Asianajajaliiton toimistossa Helsingissä työskentelee 16 henkilöä. Liiton toimiston laki- ja sääntömääräisistä tehtävistä keskeisimpiä ovat jäsenasiat ja asianajajien valvonta. Lisäksi toimisto valmistelee asianajajien täydennyskoulutusta, hoitaa liiton viestintää ja huolehtii julkaisutoiminnasta. Toimisto palvelee jäsenistöä ja suurta yleisöä kaikissa asianajajatoimintaan liittyvissä kysymyksissä.

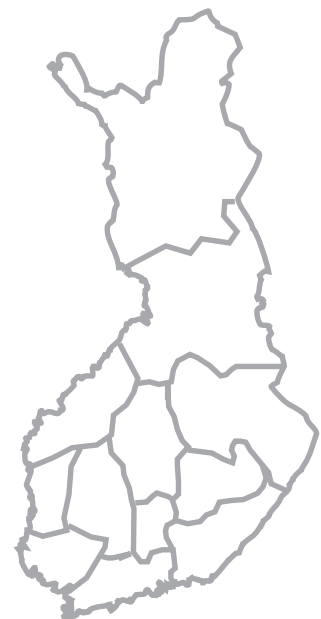

Jäsenistön jakautuminen 12 paikallisosastoon

(tilanne 31.12.2010)

Helsingin Asianajajayhdistys (1029)	Mikkelin osasto (23)
Turun osasto (175)	Itä-Suomen osasto (83)
Satakunnan osasto (49)	Keski-Suomen osasto (52)
Hämeen osasto (151)	Vaasan Asianajajayhdistys (80)
Päijät-Hämeen osasto (43)	Oulun osasto (109)
Kymen osasto (44)	Lapin osasto (55)

Yhteensä 1 893

Asianajajan perusarvot

1. Lojaalisuus

Asianajajan on oltava asiakkaalleen lojaali. Asianajaja on velvollinen lakia ja hyvää asianajajatapaa noudattaen parhaan kykynsä mukaan valvomaan asiakkaansa etua ja oikeutta.

2. Riippumattomuus

Asianajajan on tehtävää hoitaessaan oltava riippumaton sellaisista ulkopuolisista vaikutteista, jotka voivat haitata hänen kykyään täysipainoisesti valvoa asiakkaansa etua. Asianajaja ei saa sallia omien etujensa, asian aiheuttaman rasituksen tai siihen liittyvien kiusallisten seikkojen, asianosaisten yhteiskunnallisen aseman, kansallisuuden, rodun, sukupuolen, poliittisen tai uskonnollisen vakaumuksen tai muiden tällaisten seikkojen vaikuttavaa suorittamiseen.

Asianajajan on toiminnassaan säilytettävä riippumattomuutensa, vaikka se vaatisikin toimia tai ratkaisuja, jotka eivät miellytä hänen asiakastaan, tämän vastapuolta, viranomaisia tai muita tahoja.

3. Esteettömyys

Asianajajan on tehtävää vastaanottaessaan ja sitä hoitaessaan oltava esteetön.

4. Luottamuksellisuus

Asianajaja ei saa luvattomasti ilmaista sellaista yksityisen tai perheen salaisuutta taikka liike- ja ammattisalaisuutta, josta hän tehtävässään on saanut tiedon.

Asianajaja ei saa myöskään luvattomasti ilmaista muita tietoja, joita hän on tehtävää hoitaessaan saanut tietää asiakkaansa ja tämän oloista.

5. Kunniallisuus

Asianajajan on täytettävä hänelle uskotut tehtävät rehellisesti ja esiinnyttävä asiallisesti ja moitteettomasti. Asianajajan on asianajotoiminnassaan ja muutenkin vältettävä kaikkea, mikä saattaa alentaa asianajajakunnan arvoa tai vähentää luottamusta asianajajakuntaan.

Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet

Viimeinen vanhanmallinen asianajajatutkinto järjestettiin helmikuussa 2011. Tutkintoon osallistuneita oli ennätyselliset sata.

Asianajajatutkinto **laajenee**

Tie asianajajaksi käy asianajajatutkinnon kautta. Tutkinto uudistuu merkittävästi vuoden 2011 aikana. Etenkin oikeudenkäyntitaitojen ja muun käytännön opetuksen osuus lisääntyy merkittävästi.

Asianajajatutkinnon uudistumisen myötä tutkintoon liittyvän lähiopetuksen määrä kasvaa neljään kurssipäivään. Aiemmin tutkintoon on kuulunut kirjallisen kokeen lisäksi päivän mittainen käytännönkurssi.

– Uudenmuotoisen tutkinnon on tarkoitus kannustaa siihen osallistuvia keskustelemaan aiempaa enemmän alan keskeisistä kysymyksistä. Koulutustuntien lisääntyessä aikaa jää myös aiempaa enemmän työhön liittyvien esimerkkien läpikäyntiin ja monipuolisiin harjoituksiin, kertoo Asianajajaliiton apulaispääsihteeri **Pirkko Kivikari**. Hän oli mukana tutkintouudistusta suunnitelleessa työryhmässä.

Tulevilla tutkintokursseilla käsitellään kahden päivän ajan asianajotoiminnan eettisiä ja käytännön kysymyksiä. Toiset kaksi päivää keskitytään oikeudenkäyntitaitojen perusteisiin. Laajan tutkintouudistuksen yhteydessä päivitettiin myös kirjallisen kokeen vaatimukset.

Asianajajatutkinnon uusi tutkintojärjestys vahvistettiin oikeusministeriössä syksyllä 2010. Ensimmäinen uudenmuotoinen kirjallinen koe on toukokuussa 2011 ja ensimmäiset laajennetut lähiopetusjaksot järjestetään syksyllä 2011. Tutkintotodistuksen saaminen edellyttää sekä kirjallisen kokeen että lähiopetusjaksojen hyväksytyä suorittamista.

Tutkintoon jo opiskeluaikana?

Aiemmin asianajajatutkintoon sai osallistua vasta ylemmän oikeustieteellisen

Uudistunut tutkinto

- Kirjallinen koe
- Kaksi koulutuspäivää eettisiä ja käytännön kysymyksiä
- Kaksi koulutuspäivää oikeudenkäyntitaitoja

korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen. Jatkossa tutkinnon voi tehdä jo oikeustieteen opintojen aikana. Riittää, että ilmoittautuneella on taskussaan oikeusnotaarin paperit.

– Toisaalta 1500 euron tutkintomaksu on sen verran tuntuva, että käytännössä tutkintoa tultaneen tekemään vasta ammatinvalinnan selvittyä yliopiston jälkeen. Sinällään tutkinto on suunniteltu täydentämään ja syventämään oikeustieteellisiä opintoja etenkin prosessioikeuden alalta, Kivikari toteaa.

Tutkinnon hinta selittyy pääasiassa lähiopetuksen määrällä. Kirjallisen kokeen hinta on 150 euroa. Loppuosa tutkinnon hinnasta muodostuu neljän lähiopetuspäivän ja etätöihin liittyvän henkilökohtaisen ohjauksen kustannuksista. Kurs-

sipäivien hinta kattaa Asianajajaliitolle kurssijärjestelyistä syntyvät kulut.

Sisältöä työsuhteiselle ja yrittäjyyttä suunnittelevalle

Asianajajatutkinnon sisältö on suunniteltu siten, että siitä on hyötyä niin työsuhteisille juristeille kuin oman asianajotoimiston perustamista suunnitteleville. Kurssipäivien myötä tutuksi tulee myös Asianajajaliiton tehtävät ja jäsenille suunnatut palvelut.

– Oikeudenkäyntien ja eettisten kysymysten lisäksi opetuksessa käydään läpi muun muassa asianajotoimiston järjestämiseen ja kriisitilanteisiin liittyviä kysymyksiä, vaihtoehtoisia riidanratkaisutapoja sekä asiakassuhteiden hoitoa ja markkinointia, Kivikari kertoo.

Tutkinto on suunniteltu täydentämään ja syventämään oikeustieteellisiä opintoja etenkin prosessioikeuden alalta.

Alan valvonta yhtenäistyy

Vuoden 2014 alusta oikeudenkäynneissä avustajina voivat toimia vain asianajajat, julkiset oikeusavustajat ja erillisen luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat. Tähän saakka avustajana on voinut toimia kuka tahansa juristi ilman erillistä lupaa ja siihen kytkeytyvää ammatillista valvontaa. Tehokas valvonta on kohdistunut vain asianajajiin ja julkisiin oikeusavustajiin.

Jatkossa kaikkien oikeudenkäynneissä avustajina toimivien valvonta yhdenmu-kaistuu siten, että valvonnasta vastaa Asianajajaliiton yhteydessä toimiva itsenäinen valvontalautakunta. Asianajajat eivät tarvitse oikeudenkäynneissä avustamiseen erillistä lupaa, vaan liiton jäsenyys on todiste riittävästä osaamisesta. Sen sijaan Asianajajaliiton ulkopuolisten juristien on hankittava erillinen lupa oikeudenkäyntiavustajalautakunnalta.

Liiton jäsenyys on todiste riittävästä osaamisesta.

Asianajajuus on **todiste kokemuksesta**

Oikeudenkäyntejä hoitavien lakimiesten valvonnan yhtenäistyttyäkin asianajajat erottuvat alalla edukseen. Kuten nykyäänkin, asianajajan ammattinimikettä tullaan jatkossa edellyttämän monissa kansainvälisissä yhteyksissä ja toisaalta myös useissa kotimaisissa tehtävissä.

Asianajajat eturivissä

Esimerkiksi oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain mukaan puolustajaksi tai asianomistajan oikeudenkäyntiavustajaksi on tuomioistuimessa pääsäännön mukaan määrättävä asianajaja tai julkinen oikeusavustaja. Julkisen oikeusavun puitteissa avustajana voi toimia vain asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, jos rikosasiassa epäilty on pidätettynä tai vangittuna tai jos hän on alaikäinen tai jos häntä epäillään teosta, josta seuraa vähintään neljä kuukautta vankeutta. Tästä pääsäännöstä voidaan poiketa vain erityisistä syistä. Lueteltujen toimeksiantojen yhteydessä edellytetään siis erityistä ammatillista kokemusta ja sitoutumista asianajajien eettisiin ohjeisiin.

Myös pakkokeinolaki tuntee tilanteita, joissa telekuuntelun, televalvonnan tai teknisen tarkkailun kohteeksi joutuneen henkilön asiamieheksi on määrättävä asianajaja tai julkinen oikeusavustaja.

Vahvuus kansainvälisillä kentillä

Valtaosassa länsimaita asianajajakunnan perinteet ovat pitkät ja siksi monet oikeudelliset kysymykset on totuttu hoitamaan vain asianajajien kanssa. Esimerkiksi liki kaikissa EU-maissa oikeussaleissa avustaminen edellyttää asianajaja-nimikettä. Siten Suomestakin vain asianajajat voivat lähteä hoitamaan juttuja vaikkapa saksalaisiin tuomioistuimiin.

Asianajajuutta edellytetään myös silloin, jos Suomessa käsitellään rikoksesta johtuvaa henkilön luovuttamista ulkomaille. Tällaisen asian käsittelyssä avustajan on oltava Asianajajaliittoon hyväksytty kokenut lakimies.

Länsimaissa asianajajakunnan perinteet ovat pitkät.

Risto Sipilä muistuttaa, että Asianajajaliitto on esittänyt konkreettisia keinoja oikeusprosessien nopeuttamiseksi.

Esimerkiksi näitä uudistuksia tavoitellaan

- Oikeusprosessit lyhyemmiksi
- Lisäresursseja oikeusapuun
- Tunnustamisen huomiointi rangaistusta määrättäessä
- Rangaistusasteikkojen kokonaistarkastelu
- Tuomioistuinviraston perustaminen
- Todistelusäännökset uusiksi

Risto Sipilä, Asianajajaliiton varapuheenjohtaja

Runsaasti odotuksia maan uudelta hallitukselta

Asianajajaliitto välitti oikeusministeriölle kesällä 2010 niitä tavoitteita, joita liitto toivoi kirjattavan Suomen seuraavaan hallitusohjelmaan. Sittemmin oikeusministeriön ja muidenkin tahojen kanssa on aiheesta käyty jatkokeskusteluja. Liiton esille tuomat asiat kuvastavat yhtä liiton keskeistä työkenttää eli oikeuskehityksen seuraamista ja asianajajakunnan kokeumuksen tarjoamista yhteiskunnan käytettäväksi. Ammattikunnan arvostusta ylläpitämällä ja edistämällä edesautetaan osaltaan myös yksittäisten asianajajien ammatin harjoittamista.

Keskeinen ongelma oikeudenhoidossamme on juttujen pitkä kesto. Tällä tarkoitan rikosasioissa asian koko käsittelyketjua. Esimerkiksi epäillyn asemassa olevan henkilön kannalta ei ole niinkään merkityksellistä se, missä käsittelyketjun kohdassa pahimmat viiveet ovat: olen-naista on asian kokonaiskesto.

Varsinkin vaativien rikosasioiden viipymiseen on siis puututtava. Tätä asiaa pohti myös keväällä 2010 mietintönsä jättänyt niin sanottu viipymistyöryhmä, jossa olivat edustettuina tuomioistuinelaitos, asianajajat, syyttäjät ja poliisi. Osa työryhmän ehdotuksista edellyttää lainsäädäntötoimia. Työryhmän prosessinjohtoon liittyviä ehdotuksia voitaisiin hyödyntää myös riita-asioiden oikeudenkäyntimenettelyn nopeuttamisessa.

Riita-asioissa tilanne käsittelyaikojen suhteen on viime vuosina parantunut. Silti haastetta on varsinkin pääkaupun-

kiseudulla. Käsitykseni mukaan osaltaan riita-asioiden käsittelyn nopeutumiseen on vaikuttanut se, että uusia juttuja ei ole laitettu vireille oletettavissa olevien pitkien käsittelyaikojen vuoksi.

Liitto on myös tässä yhteydessä tuonut esiin oikeusavun taloudellisten resurssien jälkeenjääneisyyden ja lisäpanostuksen tarpeen. Resurssipanostuksen tarvetta lisäksi mahdollinen epäiltyjen talousrikosten tutkinnan ja syyttämisen tehostaminen.

Liitto oli jo aiemmin esittänyt lainsäädännön uudistamista siten, että varhainen tunnustaminen otettaisiin huomioon tuomittavaa rangaistusta alentavana tekijänä. Tämän asian otimme esille uudelleen hallitusohjelmatoiveissamme. Se on yksi keino helpottaa resurssipulaa, mutta edellyttää huolellista valmistelua ja huolehtimista muun muassa epäillyn asianmukaisesta ja ammattitaitoisesta avustamisesta asian alkuvaiheesta asti.

Asianajajaliitto esittää myös, että hallitusohjelmassa huomioitaisiin eri rikoksista säädettyjen ja tuomittujen rangaistusten suhteen kokonaistarkastelu. Taustana tällekin on resurssien rajallisuus. Mielenkiintoinen puheenvuoro tähän aihepiiriin liittyen kuultiin Asianajajapäivillä 2011: valtakunnansyyttäjä **Matti Nissinen** esitti ajatuksen siitä, onko nykyresurssien valossa harkittava myös niin sanottujen dekriminalisointien linjalle lähtemistä.

Hallitusohjelmassa tulisi myös huomioida tarve sosiaaliturvan muutoksenhaun kokonaistarkasteluun. Asia oli keskeisenä teemanamme esillä Asianajajapäivillä 2011. Kansalaiset joutuvat hakemaan sosiaaliturvaetujaan sellaisilta lautakunnilta, joiden toimintamalli esimerkiksi kokonpanojen suhteen ei liiton käsityksen mukaan kestä kriittistä tarkastelua. Asia on oikeusturvan kannalta tärkeä: tavallinen kansalainen joutuu todennäköisemmin tekemisiin näiden toimielinten kuin esimerkiksi oikeudenkäyntimenettelyn kanssa. Lautakunnat käsittelevät vuosittain jopa 50 000 asiaa.

Liitto kannattaa tuomioistuinviraston perustamista tuomioistuinten eriyttämiseksi oikeushallinnollisesti oikeusministeriön ohjauksesta. Resurssit tuomioistuinvirastoon tulee kuitenkin ottaa jo olemassa olevista oikeusministeriön resursseista.

Liiton hallitusohjelmalistalla oli myös todistelua koskevan OK17 luvun uudistaminen. Tästä liitto oli tehnyt jo aiemmin aloitteen. Uudistuspaineita on erityisesti koskien todistajan velvollisuutta todistaa tai oikeutta tai velvollisuutta kieltäytyä todistamasta. Oikeusministeriö asetti-kin vuoden 2010 lopulla toimikunnan valmistelemaan muun ohessa OK 17 luvun uudistusta. Toimikunnassa on myös asianajajadustus.

Tapio Susiluoto ja Tapani Norros ovat noin sadan kollegansa ohella aktiivisesti mukana liiton oikeuspoliitisessa vaikuttamisessa.

Tapio Susiluoto, asianajaja

Tekijänoikeus

Asianajajaliitto on perinteisesti antanut lausuntoja immateriaalioikeusasioista. Erityisesti tekijänoikeusasioissa liiton jäsenet, asianajajat, edustavat laajasti koko tekijänoikeuskenttää ja myös sen täysin vastakkaisia laitoja. Tämä tuo haasteensa liiton lausuntojen laatimiseen ja niiden sisältöön jatkossakin.

Tietoyhteiskuntaa varsin paljon säätelevä tekijänoikeuslaki on paitsi vanha, myös erityisen vaikeaselkoinen. Sitä on täydennetty yhteiskunnallisen ja kansainvälisen kehityksen mukana ja pykälien sisältöihin ovat vaikuttaneet kaikki ne tahot, joiden oikeuksia lain perusteella säädellään. Pääosassa ovat sisällön tekijät ja edunvalvontajärjestöt ja sisältöjä käyttävä ja jakeleva teollisuus. Tekijänoikeudelliset kysymykset ovat siis useasti myös varsin

Tapani Norros, asianajaja

Avopuolisoiden p

Laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta tuli voimaan huhtikuun alussa. Avopuolisoiden määritelmä on laissa seuraava: Avopuolisilla tarkoitetaan tässä laissa yhteistaloudessa asuvia parisuhteen (avoliiton) osapuolia, jotka ovat asuneet yhteistaloudessa vähintään viisi vuotta tai joilla on tai on ollut yhteinen tai yhteisessä huollossa oleva lapsi. Avopuolisiksi ei kuitenkaan katsota sellaista henkilöä, joka on avioliitossa.

Oikeusministeriö asetti kesäkuussa 2008 niin kutsutun avoliittotyöryhmän. Edustin työryhmässä Asianajajaliittoa. Avoliittotyöryhmä määritteli avopuolisot laajemmin kuin miten määritelmä lopulta kuuluu voimaan tullessa lainsäädännössä. Työryhmä ei myöskään asettanut omassa ehdotuksessaan mitään aikarajaa avoliiton kestolle.

Liitto antoi vuonna 2010 noin 40 oikeuspoliittista lausuntoa. Katso koko luettelo seuraavalta aukeamalta.

on yhteiskunnallinen kipupiste

poliittisia kysymyksiä. Liiton lausuntojen tehtävänä ei ole ottaa kantaa näihin poliittisiin teemoihin. Niistä pitävät huolen muut markkinaosapuolet ja kulloinenkin hallitusohjelma.

Asianajajaliiton vuonna 2010 antamat immateriaalioikeudelliset lausunnot käsittelivät tekijänoikeuslain 3. luvun muutostarpeiden kartoittamista ja teollis- ja tekijänoikeusasioiden keskittämistä markkinaoikeuteen.

Tekijänoikeuslain tekninen muuttaminen, eli sen vaikeaselkoisuuden vähentäminen, on tarpeen. Lain ymmärtämistä helpottaa jo se, että pykälät otsikoidaan nykyisen lainsäädäntötekniikan mukaisesti. Lain viittaussäännösten runsaus on

niin ikään lainsäädäntötekniinen haaste. Muutoksia tehtäessä on toki vältettävä sitä, ettei laki muutu vielä aiempaakin vaikeaselkoisemmaksi. Epäilemättä lain kokonaisuudistus olisi jatkossa tarpeellinen, mutta tästä on puhuttu jo vuosikymmeniä. Kokonaisuudistuksen toteuttamista hidastanee aiheen poliittisuus.

Teollis- ja tekijänoikeusasioiden keskittämistä markkinaoikeuteen käsitellessä lausunnossaan liitto piti immateriaalioikeusasioiden keskittämistä osaaviin käsiin tavoittelemisen arvoisena. Oikeus- turva ja yhtenäinen oikeuskäytäntö on yhteiskunnallinen itseisarvo. Asioiden käsittelyn keskittämisestä huolimatta Asianajajaliitto edellyttää kuitenkin muu-

toksenhakumahdollisuutta markkinaoikeuden ratkaisusta. Markkinaoikeuden ratkaisusta tulee siis aina voida valittaa hovioikeuteen. Markkinaoikeusmallissa on mietittävä, miten rikosperusteisten immateriaalioikeudellisten loukkausasioiden käsittely sopii uuteen kaavailtuun järjestelmään.

erussuoja parani

Avoliittotyöryhmä esitti työryhmämietinnössään 2008:10 myös yhteiselämän lopettamista koskevia säännöksiä, jolloin perheen väliaikainen asuminen olisi voitu järjestää tuomioistuimen väliaikais määräyksellä. Lainvalmistelun aikana työryhmän esitystä supistettiin merkittävästi ja yhteiselämän lopettamista koskevista säännöksistä luovuttiin.

Asianajajaliitto antoi oikeusministeriölle työryhmämietinnöstä lausunnon, jossa kiinnitettiin huomiota muun muassa osapuolten sopimusvapauteen ja mahdollisuuteen saattaa hyvitystä koskeva vaatimus tuomioistuimen tai pesänjakajan ratkaistavaksi. Avoliitossa osapuolilla on nyt siis kaksi rinnakkaista keinoa, vaikka aviopuolisoiden on aina ensin saatettava ositusta ja omaisuuden erotelua koskeva riitansa pesänjakajalle.

Hallituksen esitys (HE 37/2010) annettiin eduskunnalle keväällä 2010. Esityksen mukaisesti laki säädettiin tahdonvaltaiseksi. Asianajajaliitto olikin painottanut tahdonvaltaisuutta antamassaan lausunnossa. Liittoa kuultiin myös eduskunnan lakivaliokunnassa ja liitto piti hallituksen esitystä pääosin kannatettavana ja avopuolison perussuojaa tukevana.

Laki antaa avopuolisolle oikeuden saada hyvitystä toisen avopuolison omaisuuden kartuttamisesta. Periaatteessa tämä on ollut mahdollista ennen uutta lakiakin ja silloin vaatimus on perustunut perusteettomaan etuun toisen kustannuksella. Jatkossa hyvitystä voidaan vaatia pesänjakajan toimittamassa erottelussa tai suoraan tuomioistuimelta. Laki perustuu avopuolisoiden omaisuuden erillisyyteen, eikä laki tunne avio-oikeuden kaltaista

Asianajajaliitto painotti tahdonvaltaisuutta.

käsitettä avopuolison omaisuuteen. Avopuolisolla on säädetyin lain mukaan oikeus hyvitykseen, jos hän on yhteistalouden hyväksi antamallaan panoksella auttanut toista avopuolisoa kartuttamaan tai säilyttämään tämän omaisuutta siten, että yhteistalouden purkamisen yksinomaan omistussuhteiden perusteella johtaisi perusteettoman edun saamiseen toisen kustannuksella.

Asianajajaliitto osallistuu oikeusolojen kehittämiseen antamalla lausuntoja muun muassa ministeriöiden, Euroopan unionin, eduskunnan ja eri viranomaisten lainsäädäntö- ja muista hankkeista.

Lausuntojen antamisesta vastaa Asianajajaliiton hallitus yhdessä 18 oikeuspoliittisen asiantuntijaryhmän kanssa. Näiden toimielinten kautta oikeuspoliittiseen vaikuttamiseen osallistuu aktiivisesti noin 110 asianajajaa.

Ahkeraa oikeuspoliittista vaikuttamista **2010**

Lausunnot

Arvopaperimarkkinayhdistys

- Listayhtiöiden hallinnointikoodi johdon palkkioita koskevan itsesääntelyn osalta

Oikeusministeriö

- Arviomuistio syytteestä sopimisesta
- Edunvalvojen valvonnan ajanmukaistaminen
- Ehdotus turvallisuustutkintalaiksi
- Elatusapujen kansainvälisen perinnän organisointi
- Hallintolainkäytön kehittäminen
- Hallintotuomioistuinten asiakirjahallinta, raportointi, sähköinen asiointi ym.
- Henkilöiden prosessuaalisten oikeuksien parantaminen ja vastavuoroinen tunnustaminen
- Ihmisoikeusinstituution perustaminen
- Julkisyhteisön vahingonkorvausvastuu
- Komission ehdotus asetukseksi kansainvälisistä perintöasioista
- Konkurssilain tarkistaminen
- Kulutusluottoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus
- Lahjusrikoksia koskevien rikoslain säännösten muuttaminen
- Laki syyttäjälaitoksesta
- Lasten suojeleminen seksuaaliselta riistolta ja hyväksikäytöltä
- Ns. nettoutuslain, rahoitusvakuuslain ja velkakirjalain muuttaminen
- Oikeudenkäyntiavustajien kelpoisuus ja valvonta
- Puolustuskyvyttöntä henkilöä koskevien raiskaussäännösten muuttaminen
- Pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön uudistaminen
- Rahanpesukriminalisointien muutostarpeet
- Rikosvahinkolain muuttaminen
- Sakon muuntorangaistusjärjestelmän kehittäminen
- Sovitteludirektiivin täytäntöönpano
- Säätöä lainsäädännön kehittäminen
- Teollis- ja tekijänoikeusasioiden keskittäminen markkinaoikeuteen
- Tuomioistuinharjoittelijan toimivalta
- Tuomioistuinharjoittelun kehittäminen
- Tuomittujen siirto, valvontatoimenpiteet ja vaihtoehtoiset seuraamukset
- Tuusulan käräjäoikeuden siirtäminen Kouvolan hovioikeuspiiriin
- Yleisten tuomioistuinten asianhallinnan kehittäminen

Opetusministeriö

- Tekijänoikeuslain 3. luvun muutostarpeiden kartoittaminen
- Yliopistojen tutkinnoista annetun VN:n asetuksen liitteen muuttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö

- EU-komission vihreä kirja tilintarkastuksen alalta
- Julkisten hankintojen oikeussuojajärjestelmä

- Lontoon sopimuksen hyväksyminen ja patenttilain ja hyödyllisyysmallioikeuslain muuttaminen
- Tilintarkastajajärjestelmän uudistaminen

Ulkoasiainministeriö

- Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja niiden vastaista toimintaa koskeva yleissopimus

Valtiovarainministeriö

- Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta
- Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmät

Lisäksi Asianajajaliiton edustajia kuultiin vuoden 2010 aikana liki kolmekymmentä kertaa eduskunnan lakivaliokunnan ja muiden lainvalmistelutyöryhmien kuulemistilaisuuksissa asiantuntijoina.

Asianajajat osallistuvat lukuisiin oikeuspoliittisiin asiantuntijatehtäviin. Seuraavassa on lueteltu Asianajajaliiton edustajina eri luottamustehtävissä toimivat henkilöt.

Lainvalmisteluun liittyvät asiantuntijatehtävät

- Auvinen Maija:** Ohjausryhmä Lapsiystävällisen Follo-mallin kokeilulle käräjäoikeuksissa
- Auvinen Maija:** Selvitys asiantuntija-avustajan käytön kokeilusta lapsen huolto-oikeuden käynnissä (ns. Follo-malli)
- Harenko Kristiina (1.10. saakka):** IPR-asioiden keskittäminen markkinaoikeuteen
- Harju Kari (varajäsen Itäinen Leif) ja Tenhunen Pauliina (varajäsen Ylönen Hannu):** Konkurssiain neuvottelukunta
- Heikinheimo Antti:** Sovittelutyöryhmä
- Fredman Markku & Kiurunen Petra:** Todistelu koskevan lainsäädännön uudistamista valmisteleva toimikunta
- Ilveskero Mika:** Itsepesua koskevan kriminalisointiratkaisun uudelleen harkinta
- Jaatinen Kari:** Oikeusavun sähköistä asiointia käsittelevä työryhmä
- Jääskeläinen Mirjam:** Rahanpesua koskevien kriminalisointien muutostarpeet
- Leppiniemi Riitta:** Paremmen sääntelyn neuvottelukunta
- Palm Kaj-Olof (3.9. saakka), Räihä Hanna (3.9. alkaen):** Sähköisen asioinnin hankkeen ohjausryhmä
- Pelkonen Jouko:** Eurooppalaisen valvontamääräyksen täytäntöönpanoa valmisteleva työryhmä
- Pelkonen Jouko (varajäsen Ryyänen Anu):** Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteinen soveltaminen vapausrangaistuksiin ja vapaudenmenetyksen käsitteisiin toimenpiteisiin
- Pohjakallio Olli:** Velkajärjestelyn uudistamista käsittelevä työryhmä

Pohjakallio Olli: Pysäköinnin valvontaa koskevan lainsäädännön uudistamista käsittelevä työryhmä

Ryyänen Anu: Vesiliikennejuopumusta koskevan kriminalisoinnin muutostarve

Tarvainen Kirsi: Lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamista valmisteleva työryhmä

Vapaavuori Tom: Uutta lakia kansainvälisestä oikeusavusta siviili- ja kauppa-oikeudellisissa asioissa valmisteleva työryhmä

Wist Tarja: Arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistus -työryhmä

Ylönen Markku: Edunvalvonnan tuottamistapojen ja ostopalvelujen käytön laajentamisen suunnittelu ja kehittäminen

Muut asiantuntijatehtävät

Airaksinen Manne: Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunta

Arvela Aarno: Haaste-lehden toimituskunta

Heikinheimo Antti: Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan pj

Kainulainen Martti: Julkisen oikeusavun laatu-työryhmä

Manner Matti: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Ilmarisen vakuutusasiakkaiden neuvottelukunta

Norros Tapani: Julkisen oikeusavun laatu-työryhmä

Järvinen Timo A.: Kiinteistönevälitysalan Keskusliiton laki- ja lausuntovaliokunta

Jäntti Pekka: Suomen Lakimiesliiton hallituksen jäsen

Railas Lauri (varajäsen Wallgren-Lindholm Carita): Auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunta

Salmenkylä Hilikka: Julkisen oikeusavun laatu-työryhmä

Salmenkylä Hilikka: Kuluttajariitalautakunnan 10. jaosto

Sandström Salme: Suomen Lakimiesliiton varapuheenjohtaja

Sandström Salme (14.5. saakka), Leppiniemi Riitta (15.5. alkaen), (varajäsen Karvo Juhani): Tuomarivalintalautakunta

Tenhunen Pauliina: AIJAn hallituksen jäsen

Ylönen Markku: Eläketurvakeskuksen Yrittäjien neuvottelukunnan henkilökohtainen varajäsen

Hanna Rähkä toimii liiton it-valiokunnan puheenjohtajana.
Pekka Suojanen johtaa puhetta ammatillisessa valiokunnassa.

Asianajajaliiton hallituksen tukena toimii useita valiokuntia, joiden tehtävänä on valmistella asioita hallituksen käsiteltäviksi. Seuraavassa kurkistamme muutamien valiokuntien kuluneeseen ja käynnissä olevaan vuoteen. Valiokuntien työlistoilla on vuoden aikana lukuisia teemoja. Esittelyyn on poimittu muutamia ajankohtaisimpia aiheita valiokuntakentältä. Kaikki valiokunnat ja liiton muut työryhmät esitellään kokoonpanoineen sivuilla 26–29.

Ammatillinen valiokunta

Mustaa valkoisella toimeksiannosta

Asiakkaan ja asianajajan välinen selkeä sopimus toimeksiannosta ehkäisee kiistoja siitä, mitä on alun perin sovittu tehtäväksi ja millä hinnalla. Liiton ammatillisessa valiokunnassa valmisteltiin vuoden 2010 aikana uudet mallit toimeksiannosta sopimiseen. Uusissa malleissa asianajaja neuvotaan yksilöimään aiempaa tarkemmin muun muassa tehtävän hoidon ja palkkion määräytymisen perusteet.

– Kun toimeksiannosta ja sen sisällöstä on sovittu kirjallisesti ja selkeästi, ei matkan varrella tai toimeksiannon päätyttyä synny puolin tai toisin turhia epäselvyyksiä, korostaa ammatillisen valiokunnan puheenjohtaja **Pekka Suojanen**.

– Mallit eivät tietenkään ole yleispäteviä, eivätkä ne sellaisinaan sovi kaikenlaisille asianajotoimistoille ja kaikkiin toimeksiantoihin. Malleihin on kuitenkin koottu asioita, joista on hyvä sopia kirjallisesti.

Asianajotoimistot voivat vapaasti muokata mallipohjia sisällöllisesti ja ulkoisesti siten, että ne palvelevat kunkin toimiston toimintatapoja. Malleista huolimatta toimeksiannon alkamisen ajankohta ei aina ole yksiselitteinen.

Esimerkki haasteellisista tilanteista on monien asianajajien harjoittama puhelinneuvonta jonkin järjestön jäsenille. Liiton esteellisyysääntöjä voidaan perustellusti tulkita siten, että lyhyessäkin puhelinkeskustelussa tulisi aina ottaa ylös soittajan nimi ja muut tunnistamistiedot. Samoin tulisi varmistautua myös vastapuolena olevasta tahosta, jottei asianajajan toimisto tule myöhemmin neuvoneeksi puhelinneuvontaan soittaneen henkilön vastapuolta samassa asiassa.

– Ammatillisen valiokunnan tuleviin tehtäviin kuuluu miettiä tällaisten tilanteiden ohjeistaminen siten, että se käytännössä toimisi, mutta ei kuitenkaan tekisi mahdolltomaksi nykyisenkaltaista puhelinneuvontaa.

IT-valiokunta

Helputusta tiedonjakoon

It-valiokunnan tavoitteena on riisua asianajoaan liittyvistä tietotekniikkaratkaisista turha mystiikka.

– It-kysymyksistä on voitava puhua jäsenistölle ymmärrettävästi, it-valiokunnan puheenjohtaja **Hanna Rähä** tiivistää.

Viime aikoina alalla ovat puhuttaneet oikeusministeriön käynnistämät sähköisen asioinnin hankkeet. Jäsenistössä ne on koettu monimutkaisiksi. Tavoitteena on, että oikeusprosesseihin liittyvä dokumentinhallinta ja laskutus hoituisivat jatkossa täysin sähköisesti. Liitossa on tehty kovasti töitä, jotta kaikki projektin osapuolet ymmärtävät sähköistämisen haasteet erityisesti pienten asianajotoimistojen näkökulmasta. Tarjolla on oltava kustannustehokkaat ratkaisut ja takuuvarmat yhteydet.

– Ministeriön suunnittelemat uudistukset ovat sinällään tervetulleita helputuksia tiedonhallintaan, kunhan huolehditaan siitä, että tarjotut ohjelmat pelaavat saumatta yhteen. Tämä on luonnollinen perusedellytys uudistuksille, Rähä toteaa.

It-ratkaisut mahdollistavat myös sen, että paperirumba tulostuksineen ja postituksineen helpottaa liitossa lähivuosina. Liiton verkkosivuille on tarkoitus tuottaa verkkoalusta, jonka kautta luottamushenkilöille ja muulle jäsenistölle voidaan helposti jakaa heidän tarvitsemaansa liiton kokous- ja koulutusmateriaalia. Kukin kirjautuisi järjestelmään omilla tunnuksillaan.

– Nykyisin luottamuksellinen posti kulkee AsianajajaPosti-sähköpostijärjestelmän kautta. Nykysysteemiä ei enää kehitetä ja siitä luovutaan, kunhan tilalle saadaan korvaava ratkaisu, Rähä kertoo.

Liiton verkkosivujen jäsenosiosta löytyy jo nyt kaikki jäsenistön vapaassa käytössä oleva materiaali. Uuden verkkoalustan kautta tullaan jakamaan esimerkiksi luottamuksellinen posti tai maksullisiin koulutuksiin liittyvää materiaalia. Jakelukanavan lisäksi sähköinen alusta toimisi dokumenttiarkistona.

Eettinen valiokunta

Ei-asianajaja asianajotoimiston johtotehtäviin?

Asianajotoimistoihin tarvitaan monipuolista ammatillista osaamista.

Asianajotoimistojen toimintamallien monipuolistuessa ja toimistokokojen kasvaessa juridisen osaamisen rinnalle on kaivattu taloudellista ja liikkeenjohdollista näkemystä. Perinteisesti asianajotoimistojen johtotehtävissä ovat voineet toimia vain asianajajat. Perusteluna on ollut, että hallitusten kaikkien jäsenten ja toimitusjohtajan on oltava Asianajajaliiton ammatillisen valvonnan ja sääntöjen piirissä.

Entistä useammin Asianajajaliiton hallitus on alan lupa-asioita käsitellessään törmännyt tilanteisiin, joissa asianajotoimisto on toivonut hallitukseensa tai toimitusjohtajakseen esimerkiksi kauppatieteilijää tai diplomi-insinööriä.

– Eettinen valiokunta valmisteli vuoden 2010 aikana liiton hallitukselle esityksen siitä, millaisilla pelisäännöillä johto- ja vastuutehtävissä voisi toimia muukin kuin asianajaja. Pääasia on, että toimistojen johto on kaikissa tilanteissa sitoutunut alan eettisiin sääntöihin, jotka ovat tiukemmat kuin liike-elämässä yleensä, kertoo valiokunnan puheenjohtaja **Jaakko Tuurihalme**.

– Järjestely vaatii jatkossakin poikkeuslupaa, mutta sääntöjä on selvennetty. Sinällään ajattelutavan muuttaminen tähän suuntaan on hyvä asia. Asianajotoimistoihin tarvitaan monipuolista ammatillista osaamista siinä missä muihinkin liikeyrityksiin, Tuurihalme tähdentää.

Asianajajakuntaan kuulumaton toimiston johdossa:

- Sitouduttava noudattamaan hyvää asianajajatapaa koskevia ohjeita
- Hallituksen asianajajajäsenet vastaavat siitä, että alan ulkopuolinen noudattaa alan tapaohjeita
- Hallituksesta 2/3 on oltava asianajajia
- Alan ulkopuolisen toimitusjohtajan on osallistuttava asianajajatutkintoon ja läpäistävä sen etiikkaa käsittelevä osuus

Koulutusvaliokunta

Koulutusta kaiken kokoisille toimistoille

Asianajajaliiton tarjoama koulutus ta-
voitti vuonna 2010 merkittävän osan
asianajajista ja asianajotoimistoissa
työskentelevästä muusta henkilökun-
nasta. Liiton koulutuksiin osallistui noin
2400 henkilöä.

Vaikka liiton koulutuskalenterissa on
runsaasti tarjontaa, pyritään liiton kou-
lutusvaliokunnassa jatkuvasti monipuol-
listamaan kurssitarjontaa. Haasteena
ovat muun muassa asianajotoimistojen
kokoerot ja pitkät välimatkat maakun-
nissa. Erikokoisilla toimistoilla on toisis-

taan poikkeavat koulutustarpeet ja pitkät
etäisyydet voivat vähentää asianajajien
innokkuutta osallistua kursseille.

– Koulutusvaliokunnan haasteena lähivuosina on kehittää ratkaisuja siihen, miten voimme hyödyntää nettiä koulutusten seuraamisessa ja opetusmateriaalin jakamisessa, toteaa koulutusvaliokunnan puheenjohtaja **Juha Manner**.

– Koulutuksista esimerkiksi perhe- ja perintöoikeuden kurssit ovat vuodesta

toiseen erittäin suosittuja pienten ja keskiuurien toimistojen keskuudessa, Manner kertoo.

- Tavoitteena on tarjota mielenkiintoisia kursseja myös suurten liikejuridisten toimistojen väelle, joilla on käytössään myös isojen toimistojen omat koulutusvalikoimat. Luontevaa liiton tarjontaa ovat erityisesti ammattietikkaan liittyvät teemat. Ammattieettiset kysymykset ovat jokaisen asianajajan toiminnan taustalla.

Kurssiutuus: Asianajotoimiston pyörittämisen parhaat käytännöt

Vuonna 2011 liiton koulutuksen uutuuksiin kuuluu kurssi asianajotoimiston pyörittämisen parhaista toimintamalleista. Asianajotoimintaa ohjeistetaan monin tavoin, mutta kurssilla neuvotaan, miten alan säännökset itse asiassa auttavat tehostamaan toimiston rutiineja ja varmistavat hyvän asianajotavan toteutumisen.

Koulutuksessa käydään käytännönläheisesti läpi toimeksiannon koko elinkaari, joka alkaa markkinointitoimenpiteillä, jatkuu toimeksiannon vastaanottamisella sekä toimeksiantoon liittyvien rekisterien pidolla ja päättyy toimeksiantojen arkistointiin. Kurssilla varaudutaan myös toimiston kriisitilanteiden hallintaan ja käydään läpi tyypilliset sudenkuopat. Kouluttajina toimivat asianajajat, jotka ovat olleet mukana laatimassa Asianajajaliitosta annettuja ohjeita. Kurssiohjelma julkaistaan liiton verkkosivuilla kevään aikana.

**Seuraa liiton
koulutuskalenteria:
asianajajaliitto.fi**

Huolena asianajoalan tulevaisuus

Asianajajien lukumäärä on noussut viime vuosikymmenet tasaisesti. Kasvu on kuitenkin painottunut Helsinkiin ja muualle Etelä-Suomeen. Jäsenistön ikärakenteessa on selviä alueellisia eroja. Uudenmaan alueella alle 40-vuotiaita asianajajia on liki 30 prosenttia kaikista jäsenistä. Muualla maassa alle 40-vuotiaiden osuus jäsenistöstä on 10–20 prosenttia.

Vuoden 2010 lopussa asianajajia oli 1 893. Jäsenmäärä kasvoi siten edellisestä vuodesta vajaalla prosentilla. Naisia jäsenistä oli noin 25 prosenttia (487). Naisten osuus jäsenistöstä on viime vuodet pysynyt ennallaan. Jäsenistä 123 oli julkisia oikeusavustajia.

Vuoden 2010 aikana liittoon liittyi 103 uutta jäsentä ja vastaavasti 93 luopui jäsenyydestä. Luvut kuvaavat alan muuttunutta luonnetta: etenkin nuoret työskentelevät asianajotoimistoissa muutamia vuosia ja siirtyvät sitten esimerkiksi liikeyritysten palvelukseen. Yrityselämässä arvostetaan asianajoalan työkokemusta. Perinteinen kuva alalle kerran tulleista ja siltä eläkkeelle jäävistä asianajajista on osin murtunut.

Asianajajan mediaani-ikä on 49 vuotta. Jäsenistön ikärakenne on nuorin Uudella maalla, jossa myös 54 prosenttia jäsenistöstä työskentelee. Jäsenistön keski-ikä nousee etenkin itään päin mentäessä. Kymen, Mikkelin ja Itä-Suomen osastoissa yli 60-vuotiaiden osuus jäsenistöstä on 30–40 prosenttia. Kymen ja Mikkelin osastot ovat jäsenmäärältään myös liiton pienimpiä ja näiden osastojen ikärakenteeseen vaikuttavat toki pienetkin muutokset jäsenistössä. Toisaalta osastojen ennestään pieni koko ja jäsenistön ikääntyminen lisäävät huolta maakunnallisten asianajopalveluiden tulevaisuudesta. Riittäkö osaajia maakuntiin myös jatkossa?

Työelämässä vielä eläkeiässä

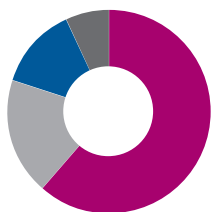
Merkittävä osa jäsenistä on jatkanut aktiivista asianajotoimintaa myös eläkeiän ylityttyä. Yli 65-vuotiaita asianajajia oli vuoden lopussa 148. Tämä on liki 8 prosenttia koko jäsenkunnasta.

– Eläkeiän ylittäneiden suhteellisen korkea osuus jäsenkunnassa selittyneen osin asianajotoimialan pienyritysjäsenluonteella: Moni jatkaa työtään eläkeiän ylityttyäkin, koska kertynyt yrityjäeläke on niin alhainen, arvelee pääsihteeri **Markku Ylönen** Asianajajaliitosta.

– Liitossa on pohdittu keinoja, joilla voitaisiin edesauttaa asianajotoimistojen omistajavaihdoksia etenkin maakunnissa. Nyt liian monessa tapauksessa eläkeiässä olevat henkilöt jatkavat toimistoaan niin kauan, kunnes toimisto käytännössä kuihtuu pois. Palvelujen säilymisen kannalta parempi vaihtoehto olisi, jos toimistolle löytyisi ajoissa innokas jatkaja, Ylönen toteaa.

– Asianajotyön luonne toki mahdollistaa senkin, että pientä toimistoa pidetään kannattavasti pystyssä eläkepäivien ohella ja työtä tehdään vain osa-aikaisesti.

Asianajaja saa halutessaan säilyttää asianajaja-nimikkeensä eläkkeelle jäätyäänkin. Tällaisia eläkkeellä olevia asianajajia oli vuoden lopussa 19.

Asianajotoimistojen koko

	toimistoja kpl	%
• 1 asianajaja	485	61
• 2 asianajajaa (tai lakimiestä)	146	19
• 3-5 asianajajaa (tai lakimiestä)	104	13
• yli 5 asianajajaa (tai lakimiestä)	54	7
Yhteensä	789	100%

Asianajajien jäsenyyden kesto liitossa

	%
• alle 5 vuotta	20
• 5-9 vuotta	20
• 10-20 vuotta	32
• Yli 20 vuotta	28
Yhteensä	100%

maakunnissa

Asianajotoimistot tyypillisesti hyvin pieniä

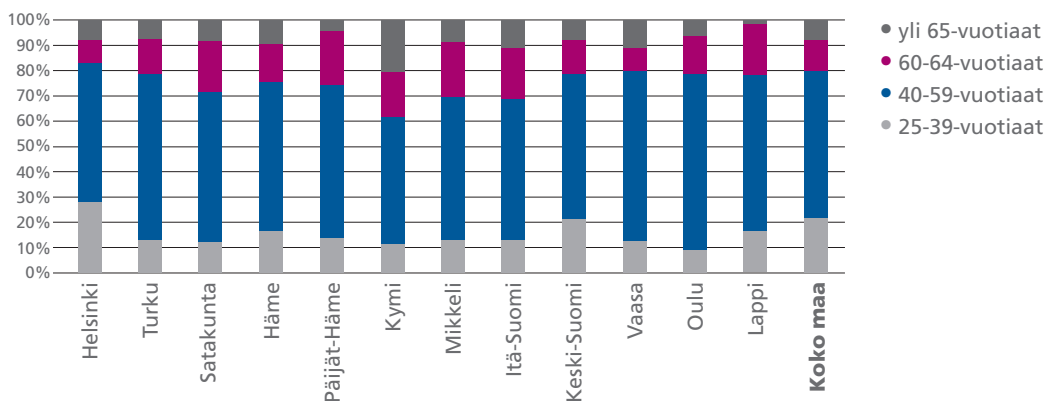
Maanlaajuisesti 80 prosenttia asianajotoimistoista on yhden tai kahden juristin pienyrityksiä. Vuoden 2010 lopussa asianajotoimistoja oli 790. Tämä on noin kymmenen toimistoa vähemmän kuin vuosi aiemmin. Luku kertoo toimistokokojen hienoisesta kasvusta, koska samaan aikaan asianajajien määrä nousi. Yhä edelleen henkilökunnaltaan suuria toimistoja on kuitenkin vähän. Yli viiden juristin toimistoja oli vuoden lopussa 54 (7 % kaikista toimistoista). Kaikkein suurimmat toimistot ovat keskittyneet Etelä-Suomeen. Viisi suurinta toimistoa ovat helsinkiläisiä ja niissä työskentelee yhteensä noin 470 juristia.

Asianajotoimistoissa työskentelee asianajajien lisäksi noin 650 muuta lakimiestä. Näin ollen asianajotoimistoissa työskentelee yhteensä noin 2 550 asianajajaa tai muuta lakimiestä.

Merkittävä osa asianajajista on jatkanut toimintaansa myös eläkeiän ylityttyä.

Asianajajien ikäjakauma osastoittain

Kanteluiden määrä tasaantui

Asianajajasta kannellaan tyypillisesti silloin, kun asiakas kokee, että asianajaja on viivytellyt hänen asiansa hoidossa tai jättänyt vastaamatta tarpeeksi nopeasti asiakkaan yhteydenottoon. Valvontalautakunta myös määrää seuraamuksien näissä tapauksissa suhteellisen helposti. Vaikka syyt viivyttelyyn ja vastaamisvelvollisuuden laiminlyömiseen voivat olla inhimillisiä, ovat asianajajien tapaohjeet tältäkin osin tiukat.

Tyypillinen valvontalautakunnalle tuleva kantelu kohdistuu asianajajan toimintaan perhe- tai perintöoikeudellisen kiistan yhteydessä. Tapaukset ovat usein olleet hyvin riittäviä jo asianajajan työpöydälle tullessaan.

– Perhe- ja perintöoikeudellisiin tapauksiin liittyen toki kannellaan enemmän kuin mitä niistä määrätään seuraamuksia kertoo valvonnasta vastaava lakimies **Veli-Pekka Timonen** Asianajajaliitosta.

– Mutta kyllä seuraamuksetkin kohdistuvat erimielisyyksiin, jotka kytkeytyvät omaisuuden jakamiseen kuolemantapausten tai avioerojen jälkeen. Asianajajan saama seuraamus johtuu usein siitä, ettei hän ole informoinut päämiehiään riittävästi jutun etenemisestä tai jutun hoitaminen on perusteettomasti venynyt.

– Monesti kantelun ja seuraamuksen takana ei edes ole mitään niin vakavaa, etteikö koko prosessi olisi voitu välttää sillä, että asianajaja olisi muistanut pitää tiiviimmin yhteyttä päämiehiinsä ja perustella, miksi jokin vaihe asian hoidossa kestää, Timonen jatkaa.

Neljännes kanteluista johti seuraamukseen

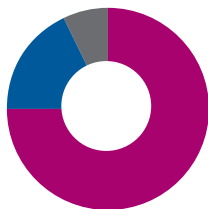
Asianajajiin kohdistuneita valvonta- ja palkkiorita-asioita tuli vuoden 2010 aikana vireille yhteensä 477. Vuoden 2009 vastaava luku oli 474. Kantelujen määrä pysyi siis edellisen vuoden tasolla.

Valvontalautakunta ratkaisi vuoden 2010 aikana kaikkiaan 525 tapausta. Ratkaistujen kanteluiden määrä nousi huomattavasti edellisestä vuodesta, jolloin käsiteltiin 445 juttua. Kantelun keskimääräinen käsittelyaika oli hieman alle seitsemän kuukautta.

Valvonta-asioista varsinaiseen käsitteilyyn otettiin 396 tapausta. Tutkimatta jätettiin 21 kantelua. Tyypillisiä syitä tutkimatta jättämiseen ovat muun muassa kantelussa esitettyjen moitteiden epäselvyys tai se, että kantelun kohteena

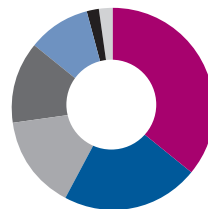
”Tehtävät on hoidettava huolellisesti, täsmällisesti, tarpeellisella joutuisuudella sekä tarpeettomia kustannuksia aiheuttamatta.”

(Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet)

Ratkaistut kantelut 2010

	kpl	%
• Ei seuraamusta	297	75
• Huomautus	71	18
• Varoitus	28	7
• Seuraamusmaksu	0	0
• Liitosta erottaminen	0	0
Yhteensä	396	100%

Kanteluiden vireille saattajat 2010

	kpl	%
• Asianajajan päämies	137	36
• Asianajajan päämiehen vastapuoli	82	22
• Muu kantelija (esim. omainen)	58	15
• Muu asiakas (pesän osakas tms.)	51	13
• Asianajajaliitto	40	10
• Toinen asianajaja/avustaja	5	2
• Viranomainen (esim. oikeuskansleri)	8	2
Yhteensä	381	100%

olevista tapahtumista on kulunut yli viisi vuotta. Käsittelyyn ei luonnollisesti oteta myöskään sellaisia tapauksia, jotka on jo kertaalleen ratkaistu.

Vuonna 2010 kaikista ratkaistuista valvonta-asioista neljäsosa (99) johti kurinpidolliseen seuraamukseen. Huomautuksia annettiin 71 tapauksessa ja varoitus 28 tapauksessa. Valvontalautakunta ei määrännyt yhtään seuraamusmaksua tai liitosta erottamista.

Palkkio-riidat

Valvontalautakunnan käsittelemästä 108 palkkioriiita-asiasta 17:ää ei otettu lainkaan tutkittavaksi esimerkiksi hakemuksen puutteellisuuden vuoksi. 18 tapauksessa lautakunta antoi asianajajalle suosituksen palkkion alentamisesta. Suositusta noudatetaan yleisesti. Lopuissa 73 tapauksessa valvontalautakunta ei nähnyt perusteita palkkion alentamiseen, vaan piti asianajajan laskutusta perusteltuna.

Päämies tyypillinen kantelija

Tyypillisin kantelun tekijä on asianajajan toimintaan tyytymätön päämies. Kanteluiden vireille saattajista heitä oli 36 prosenttia. Seuraavaksi eniten kanteluita tekevät asianajajien päämiesten vastapuolet.

Ratkaistuista palkkioriiita-asioista 76 prosentissa palkkion alentamista haki asian-

ajajan oma päämies. Lopuissa 24 prosentissa hakemuksen tekijänä oli asianajajan muu asiakas kuin päämies (esimerkiksi kuolinpesän osakkaat). Palkkioriiita-asian voi saattaa vireille ainoastaan se, jonka maksettavaksi lasku on osoitettu.

Ylivelkaantuminen johtaa erottamiseen

Vaikka valvontalautakunta ei määrännyt kurinpidollisena seuraamuksena yhtään liitosta erottamista, päätti Asianajajaliiton hallitus vuoden 2010 aikana erottaa kaksi jäsentä liitosta. Molemmat erottamiset johtuivat ylivelkaantumisesta.

Asianajajaliiton hallituksen velvollisuutena on valvoa, ettei sen jäsenistöön kuulu ylivelkaantuneita. Vuoden aikana liitto selvitti asianajajan velkaantumista ulosottorekisterin avulla. Ulosottorekisteriin merkittyjen velkojen johdosta pyydettiin asianosaisilta lisäselvitystä ja pahimmin velkaantuneet pyydettiin henkilökohtaisesti hallituksen kuultaviksi.

Velkaantumisselvitysten johdosta kaksi asianajajaa erosi liiton jäsenyydestä oma-aloitteisesti. Lisäksi hallitus päätti kahden asianajajan erottamisesta. Toinen asianajajista on valittanut ratkaisusta Helsingin hovioikeuteen.

Liiton toteuttama laaja velkaantumisselvitys jatkuu vuoden 2011 aikana.

”Tehtävää koskeviin asiakkaan yhteydenottoihin on vastattava ilman aiheetonta viivytystä.”

(Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet)

Valvontalautakunta

- Vastaa itsenäisesti kanteluiden käsittelemisestä
- 9 jäsentä, joista 3 asianajajakunnan ulkopuolelta
- Kokoontuu täysistunnossa ja kolmessa jaostossa

Liiton luottamustehtävät

Suomen Asianajajaliiton ylintä päätösvaltaa käyttää valtuuskunta, johon liiton kaksitoista osastoa valitsevat edustajansa jäsenmääränsä mukaisessa suhteessa. Valtuuskunnalla on menettelytapavaliokunta, johon kuuluu valtuuskunnan puheenjohtaja ja yksi jäsen kustakin osastosta. Valtuuskunnan linjausten toimeenpanosta vastaa liiton hallitus. Valmistelutyössä ovat mukana hallituksen valiokunnat, oikeuspoliittiset asiantuntijaryhmät ja liiton muut toimielimet.

Valtuuskunta – Delegationen

(Tilanne 31.12.2010)

Puheenjohtaja – Ordförande

Timo Mella (Lapin osasto)

Varapuheenjohtaja – Vice ordförande

Kristiina Rintala (HAY) (18.3. saakka)

Antti Vainio (Mikkelin osasto) (11.6. alkaen)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Helsingin Asianajajyhdistys – Helsingfors Advokatförening

Ari Halonen
Antti Heikinheimo
Petri Impola
Timo A. Järvinen
Mari Lampenius
Tuomas Lehtinen
Leif Möller
Eva Nordman-Rajaharju
Otso Nykänen
Janne Nyman
Jouko Pelkonen
Anna Pellosniemi
Olli Pohjakallio
Marja Ramm-Schmidt

Jukka Blomberg
Jussi Lehtinen
Johanna Karvinen
Patrick Lindgren
Simo Ellilä
Tero Puha
Satu Wartiovaara
Erkki Laamanen

Toni Siimes
Salla Suominen
Pekka Talari
Hannu Kalkas
Tiina Nystén
Eija Metsälä-Halonen
Erkki Pusa
Heikki Lampela
Pirkko Erämetsä
Atik Ali
Maija Brander
Matti Valtonen
Kai Lintunen
Mikko Hunnako
Jukka Ahomäki
Kalle Kyläkallio
Elina Sarelius

Risto Rouvari
Seppo Ruuhonen
Mikko Salo
Antti Sorjonen
Auni Särkkä
Pekka Tarkela
Marja Toivio-Kaasinen
Petteri Uoti
Eero-Pekka Uotila
Liisa Vehmas
Mats Welin

Turun osasto – Åbo avdelning

Jarkko Ruohola
Julia Plathin-Kankare
Janne Saarnilehto
Tiina Salmela-Laine
Päivi Sandell

Leena Innanen
Jari Malinen
Sauli Haaksiluoto
Inkeri Kuosmanen
Antti Palo

Jäsenet – Ledamöter

Satakunnan osasto – Satakunta avdelning

Ilkka Härmäläinen
Janne Löytökorpi

Varajäsenet – Suppleanter

Tuulia Pirttilä
Eeva Lehtonen

Hämeen osasto – Tavastlands avdelning

Eija Karimaa
Marjatta Kuha
Seppo Mäkelä
Pekka Vanhanen

Jukka-Pekka Alanen
Hiikka Tuori
Jukka Reilin
Heikki Lehtinen

Päijät-Hämeen osasto – Päijänne-Tavastlands avdelning

Juha Untamo
Sari Vuori

Timo Vitikainen
Mirva Lehtinen

Kymen osasto – Kymmene avdelning

Timo Böhme
Matti Hartikainen

Pirjo Lahdensivu
Jukka Salo

Mikkelin osasto – S:t Michels avdelning

Antti Vainio

Hannele Rouhiainen

Itä-Suomen osasto – Östra Finlands avdelning

Minna Koskinen
Marja Pääkkö
Aki Pietarinen

Matti Reinikainen
Timo Pennanen
Kai Laine

Keski-Suomen osasto – Mellersta Finlands avdelning

Tero Artimo
Martti Linnove

Teija Hyytiäinen
Tero Lakka

Vaasan Asianajajyhdistys – Vasa Advokatförening

Tapio Malmivaara
Anne Mäkelä
Christian Näsman

Anita Rinkineva
Kari Autio
Mika Mukkala

Oulun osasto – Uleåborgs avdelning

Merja Eskonpekka
Mikko Pikkujämsä
Olli Siponen

Kyösti Salmirinne
Sirkku Kylmänen
Pasi Hagman

Lapin osasto – Lapplands avdelning

Liisa Isomaa
Timo Mella

Reetta Hakala
Matti Pulkamo

Menettelytapavaliokunta – Procedurutskottet

(Tilanne 31.12.2010)

Jäsenet – Ledamöter

Eva Nordman-Rajaharju, pj
Jarkko Ruohola
Janne Löytökorpi
Eija Karimaa
Juha Untamo
Timo Böhme
Antti Vainio
Aki Pietarinen
Tero Artimo
Christian Näsman
Olli Siponen
Liisa Isomaa
Timo Mella, valtuuskunnan pj

Varajäsenet – Suppleanter

Petteri Uoti
Janne Saarnilehto
Ilkka Härmäläinen
Seppo Mäkelä
Sari Vuori
Pirjo Lahdensivu
Hannele Rouhiainen
Marja Pääkkö
Teija Hyytiäinen
Anne Mäkelä
Merja Eskonpekka
Matti Pulkamo

Osastojen puheenjohtajat – Avdelningarnas ordförande

Helsingin Asianajajyhdistys
Turun osasto
Satakunnan osasto
Hämeen osasto
Päijät-Hämeen osasto
Kymen osasto
Mikkelin osasto
Itä-Suomen osasto
Keski-Suomen osasto
Vaasan Asianajajyhdistys
Oulun osasto
Lapin osasto

Hilkka Salmenkylä
Juha Manner
Markku Lindén
Janne Vuorilahti
Katri Mäntylä
Jarmo Salmi
Antti Vainio
Taneli Simonen
Tero Artimo
Tapio Malmivaara
Olli Siponen
Liisa Isomaa

Hallitus – Styrelsen

Puheenjohtaja – Ordförande

Riitta Leppiniemi (Helsinki)*
Miika Ilveskero (Helsinki)**

Varapuheenjohtaja – Vice ordförande

Miika Ilveskero (Helsinki)*
Risto Sipilä (Helsinki)**

Jäsenet – Ledamöter

Markku Fredman
Juha Manner
Lena Mitts**
Kaj-Olof Palm*
Hanna Räihä**
Risto Sipilä*
Pekka Suojanen
Jaakko Tuurihalme
Tuomo Vatanen

Varajäsenet-Suppleanter

Mikko Helenius
Timo Santavuo
Olof Rehn**
Sarah Tähkälä***
Kalle Piriä

Kalle Niskanen
Toni Isoluoma
Jarmo Salmi

Hallituksen työvaliokunta

Miika Ilveskero
Riitta Leppiniemi*
Risto Sipilä**
Markku Ylönen, työvaliokunnan sihteeri

* 11.6. saakka ** 11.6. alkaen *** 2.2. saakka

Valvontalautakunta – Tillsynsämnden

Puheenjohtaja – Ordförande

Aarno Arvela*
Matti Kunnas**

Varapuheenjohtajat – Vice ordförande

Matti Kunnas*
Marianne Wagner-Prenner, hovioikeudenneuvos*)
Sinikka Kelhä**
Jouko Ylisuvanto**

Jäsenet - Ledamöter

1. jaosto – 1. sektion

Aarno Arvela, pj*
Jouko Ylisuvanto, pj**
Jarkko Otva**
Hannu Rajalahti,
oikeusneuvos

Varajäsenet - Suppleanter

Sirpa Niemistö
Matti Niiranen
Ahti Saarenpää,
professori

Tuuli Lahikainen, jaoston sihteeri, lakimies (14.2. saakka)
Sanna Leppänen, jaoston sihteeri, lakimies (15.2. alkaen)

2. jaosto – 2. sektion

Matti Kunnas, pj
Jukka Holopainen
Pia Letto-Vanamo, OTT

Katja Arve-Salonen
Matti Tolvanen, OTT

Päivikki Hartikainen, jaoston sihteeri, valvonta-assistentti

3. jaosto – 3. sektion

Marianne Wagner-Prenner,
hovioikeudenneuvos, pj*
Sinikka Kelhä, pj**
Anna-Karin Mickwitz
Helena Männikkö,
käräjätuomari**

Helena Männikkö,
käräjätuomari*
Heikki Sillanpää
Peter Salovaara
Antti Savela,
käräjätuomari**

Gunilla Nyström, jaoston sihteeri, lakimies

Valvontalautakunnan täysistunnon sihteeri Tuuli Lahikainen***

* 31.7. saakka ** 1.8. alkaen *** 9.9. saakka

Kuvassa valtuuskunnan pj Timo Mella (vas.), apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari, Markku Fredman, Jaakko Tuurihalme, Risto Sipilä, Hanna Räihä, Juha Manner, Lena Mitts, pääsihteeri Markku Ylönen, Pekka Suojanen, valvontalautakunnan pj Matti Kunnas, Miika Ilveskero ja Tuomo Vatanen.

Liiton valiokunnat ja muut toimielimet – Förbundets utskott och andra organ

Advokaatin toimitusneuvosto – Redaktionsrådet för Advokaatti

31.12. saakka

Harri Kontturi pj, Pia Dahlqvist, Jari Gadd, Niina Palaja, Teppo Vuorela, pääsihteeri Markku Ylönen, viestintäpäällikkö Janne Laukkanen ja toimituspäällikkö Raija Lahtinen.

Ammatillinen valiokunta –

Yrkesrådet

3.9. saakka

Pekka Suojanen pj, Sakari Halonen, Ville Kotka, Markku Lindén, Jussi Rintanen, Risto Rouvari, Olli Siponen, Salla Suominen ja Tuomo Vatanen, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

3.9. alkaen

Pekka Suojanen pj, Sakari Halonen, Kai Kotiranta, Ville Kotka, Päivi Molari, Salla Mäntykangas, Risto Rouvari, Olli Siponen ja Tuomo Vatanen, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Asianajajatutkintolautakunta – Nämnden för advokatexamen

31.12. saakka

Oikeusneuvos Mikko Tulokas pj, jäsenenä hallintoneuvos Ahti Vapaavuori sekä asianajajat Henrik Hästö, Anne Mäkelä, Marja Toivio-Kaasinen ja Mats Welin, sihteeri asianajaja Janne Nyman.

1.1. alkaen

Oikeusneuvos Timo Esko pj, jäsenenä hallintoneuvos Tuula Pynnä sekä asianajajat Henrik Hästö, Janne Nyman, Marja Toivio-Kaasinen ja Mats Welin, sihteeri asianajaja Karl-Wilhelm Lindgren.

Defensor Legisin toimitusvaliokunta – Redaktionsutskottet för

Defensor Legis

3.9. saakka

Ari Savela päätoimittaja, Mika Ala-Uotila, Jouko Huhtala, Kari Lautjärvi, Riitta Leppiniemi, Matti Manner, Juha Rynnänen, Jukka Varviala, pääsihteeri Markku Ylönen ja viestintäpäällikkö Janne Laukkanen, sihteeri Anneli Lindström.

3.9. alkaen

Ari Savela päätoimittaja, Tom Gustafsson, Mika Ilveskero, Kari Lautjärvi, Riitta Leppiniemi, Juha Rynnänen, pääsihteeri Markku Ylönen ja viestintäpäällikkö Janne Laukkanen, sihteeri Anneli Lindström.

Eettinen valiokunta –

Etiska utskottet

3.9. saakka

Jaakko Tuurihalme pj, Jukka Laitasalo, Risto Malinen, Hanna Räihä, Marja-Liisa Starckjohann, Arto Tiilikainen, Sarah Tähkälä (2.2. saakka) ja Mats Welin, sihteeri pääsihteeri Markku Ylönen.

3.9. alkaen

Jaakko Tuurihalme pj, Ismo Hentula, Lena Laitinen, Risto Malinen, Hanna Räihä, Petri Taivalkoski, Pekka T. Talari, Arto Tiilikainen ja Mats Welin, sihteeri pääsihteeri Markku Ylönen.

IT-valiokunta – IT-utskottet

3.9. saakka

Kaj-Olof Palm pj, Kari Jaatinen, Petri Järvensivu, Jukka Mäkinen, Klaus Nyblin, Juha Taipale ja Kukka Tommila, sihteeri it-vastaava Monika Pyykkönen.

3.9. alkaen

Hanna Räihä pj, Kalle Ervasti, Kari Jaatinen, Kimmo Koskentausta, Jukka Mäkinen, Juha Taipale, Kukka Tommila ja Eija Warma, sihteeri it-vastaava Monika Pyykkönen.

Koulutusvaliokunta –

Utskottet för utbildning

3.9. saakka

Risto Sipilä pj, Toni Isoluoma, Anu Kaisko, Katri Mäntylä, Janne Nyman, Kaija Ruosteenoja, Hilikka Salmenkylä ja Marja Toivio-Kaasinen, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

3.9. alkaen

Juha Manner pj, Toni Isoluoma, Anu Kaisko, Lena Mitts, Kaija Ruosteenoja, Hilikka Salmenkylä, Taneli Simonen, Kaisa Voutilainen ja Sari Vuori, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Nuorten toimikunta –

De ungas kommitté

3.9. saakka

Kaisa Voutilainen pj, Miia Hirvonen, Karl-Wilhelm Lindgren, Tuulia Pirttilä, Julia Plathin-Kankare, Jyrki Puurunen, Teemu Ruikka ja Salla Suominen, sihteeri lakimies Gunilla Nyström.

3.9. alkaen

Kaisa Voutilainen pj, Miia Hirvonen, Karl-Wilhelm Lindgren, Heikki Majamaa, Salla Mäntykangas, Jyrki Puurunen ja Kirsi-Marja Salokangas, sihteeri lakimies Gunilla Nyström.

Oikeuspoliittinen valiokunta –

Rättspolitiska utskottet

3.9. alkaen

Markku Fredman pj, Eija Karimaa, Kai Kuusi, Tuula Lehtinen, Klaus Nyblin, Risto Sipilä ja Hannu Ylönen, sihteeri viestintäpäällikkö Janne Laukkanen.

Palkkioerimielisyyksiä käsittelevä lautakunta –

Nämnden för arvodestvister

Asianajajajäsenet Martti Kainulainen ja Eija Karimaa, varajäsen Olli Siponen, lautakunnan sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Sovintomenettelylautakunta – Förlikningsnämnden

3.9. saakka

Petri Taivalkoski pj, Antti Heikinheimo, Eija Karimaa, Seppo Kemppinen, Seppo Mäkelä, Björn Nykvist, Kristiina Rintala (18.3. saakka) ja Jukka Salomaa, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

3.9. alkaen

Petri Taivalkoski pj, Pasi Hagman, Antti Heikinheimo, Eija Karimaa, Minna Koskinen (31.3.2011 saakka), Mirva Lehtinen ja Jukka Salomaa, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Asiantuntijaryhmät – Expertgrupper 2010–2013

Asianajajaliiton oikeuspoliittisia lausuntoja valmistellaan lukuisissa asiantuntijaryhmissä. Ryhmien jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Arvopaperimarkkina- ja rahoitus oikeus –

Värdepappers- och finansieringsrätt

27.9. saakka

Tarja Wist pj, Pekka Ahvenjärvi, Klaus Ilmonen, Merja Kivelä, Kai Kotiranta, Kati Mattila ja Mika Taberman.

27.9. alkaen

Merja Kivelä pj, Kari Heliö, Klaus Ilmonen, Paula Linna, Kati Mattila, Tuomas Tikkanen ja Tarja Wist.

Hallinto-oikeus – Förvaltningsrätt

27.9. alkaen

Kai Kuusi pj, Tiina Haapa-aho ja Laura Korpinen.

Immateriaalioikeus – Immaterialrätt

27.9. saakka

Tapio Susiluoto pj, Hanna-Maija Elo, Kukka Tommila, Pekka Tarkela, Markku Varhela ja Ilkka Vuorenmaa.

27.9. alkaen

Esa Korkeamäki pj, Hanna-Maija Elo, Arto Hakkarainen, Tapio Susiluoto ja Lumi-Sirku Vikiö.

Insolvenssioikeus – Insolvensrätt

27.9. saakka

Pauliina Tenhunen pj, Ville Kotka, Olli Pohjakallio, Jari Salminen, Markku Savolainen, Jyrki Tähtinen, Pertti Ylikraka ja Hannu Ylönen.

27.9. alkaen

Markku Savolainen pj, Jan Lilius, Juha Manner, Heikki Penttilä, Olli Pohjakallio, Sinikka Turkki ja Hannu Ylönen.

**Kiinteistö- ja rakennusoikeus –
Fastighets- och byggnadsrätt**

27.9. saakka

Marko Wainio pj, Timo Järvinen, Mirja Latola, Kalle Lyytinen, Sanna Riivari, Risto Sipilä ja Pekka Suojanen.

27.9. alkaen

Timo A. Järvinen pj, Ari Kanerva, Kimmo Koskentausta, Sami Laaksonen, Kalle Lyytinen, Mikko Rajala, Heidi Savia, Lauri Tolvanen ja Teppo Vuorela.

Kilpailuoikeus – Konkurrensrätt

27.9. saakka

Jukka Luostarinen pj, Ilkka Aalto-Setälä, Tuomas Aho, Katri Joenpolvi, Arttu Mentula, Jori Taipale ja Christian Wik.

27.9. alkaen

Tuomas Aho pj, Ilkka Aalto-Setälä, Onni Hietalahti, Inga Korpinen, Ilkka Leppihalme, Marko Mononen, Mikko Pirttilä, Lotta Pohjanpalo, Lotta Uusitalo ja Christian Wik.

Kuljetusoikeus – Transporträtt

27.9. saakka

Niklas Langenskiöld pj, Tarja Bergwall, Veli Leinonen, Lauri Railas ja Risto Tuori.

27.9. alkaen

Tarja Bergwall pj, Risto Tuori ja Ulla von Weisenberg.

**Kuluttajansuoja ja markkinaoikeus –
Konsumentskydd och
marknadsjuridik**

27.9. saakka

Olli Pohjakallio pj, Elina Koivumäki ja Ulla Kuosmanen.

Perhe- ja perintöoikeus –

Familje- och arvsrätt

27.9. saakka

Kristiina Rintala pj (18.3. saakka), Salme Sandström pj (1.4. alkaen), Ruut Kallioinen, Eija Karimaa, Marjo Kiukkonen, Tapani Norros, Marja Pääkkö ja Hilikka Salmenkylä.

27.9. alkaen

Marjo Kiukkonen pj, Laura Alho, Tanja Heiskanen, Eija Karimaa, Minna Koskinen (31.3.2011 saakka), Tapani Norros, Jyrki Puurunen ja Hilikka Salmenkylä.

**Perus- ja ihmisoikeudet –
Grundläggande och mänskliga
rättigheter**

27.9. saakka

Markku Fredman pj, Jyrki Anttinen, Johanna Ojala ja Marja Toivio-Kaasinen.

Rikosoikeus – Straffrätt

27.9. saakka

Antti Riihelä pj, Simo Ellilä, Mikko Helenius ja Anu Ryytänen.

27.9. alkaen

Antti Riihelä pj, Simo Ellilä, Kalle Ervasti, Miikka Hakanen ja Mikko Helenius.

Rikosprosessioikeus –

Straffprocessrätt

27.9. saakka

Markku Fredman pj, Kaarle Gummerus, Sauli Haaksiluoto, Miikka Hakanen, Eero Kyhä, Jouko Pelkonen, Tuulia Pirttilä ja Tuula Ylinen.

27.9. alkaen

Markku Fredman pj, Sauli Haaksiluoto, Petri Impola, Kai Kotiranta, Päivi Molari, Jouko Pelkonen (pj 1.4.2011 alkaen), Satu Wartiovaara ja Tuula Ylinen.

Siviiliprosessioikeus –

Civilprocessrätt

27.9. saakka

Tom Vapaavuori pj, Henri Hyvärinen, Tero Puha, Pekka Puhakka, Juha Ryytänen ja Jani Syrjänen.

27.9. alkaen

Tom Vapaavuori pj, Henri Hyvärinen, Tero Puha, Jusse Rissanen, Kenneth Svartström ja Jani Syrjänen.

Sopimusoikeus – Avtalsrätt

27.9. saakka

Hans Sundblad pj, Sakari Aalto, Risto Malinen, Ben Rapinoja ja Juha Taipale.

**Sopimusoikeus ja kuluttajansuoja –
Avtalsrätt och konsumentskydd**

27.9. alkaen

Olli Pohjakallio pj, Mikko Elonheimo, Ulla Kuosmanen ja Hans Sundblad.

**Telekommunikaatio, media ja
teknologia – Telekommunikation,
media och teknologi**

27.9. saakka

Timo Sipi pj, Sakari Aalto, Tiina Ashorn, Klaus Nyblin ja Kimmo Rekola.

27.9. alkaen

Timo Sipi pj, Tiina Ashorn ja Klaus Nyblin.

Työoikeus – Arbetsrätt

27.9. saakka

Petteri Uoti pj, Olavi Hölttä, Anu Kaisko, Kari Kannala, Tuula Lehtinen, Ilpo Moisala, Maisa Nikkola ja Sarah Tähkälä (2.2. saakka).

27.9. alkaen

Minna Saarelainen pj, Anu Kaisko, Kari Kannala, Kalle Kuusisto, Ilpo Moisala, Maisa Nikkola, Pirkko Pesonen ja Petteri Uoti.

Ulkomaalaisoikeus – Utlänningsrätt

27.9. saakka

Johanna Ojala pj, Tiina Haapa-aho.

**Vakuutus- ja vahingonkorvausoikeus
– Försäkrings- och skadeståndsrätt**

27.9. saakka

Olli Hoppu pj, Juha Kallioinen, Matti Komonen, Mikko Lehto, Hannu Lukkarila ja Kaija Ruosteenoja.

27.9. alkaen

Lauri Railas pj, Matti Komonen, Jussi Laasonen, Mikko R. Lehto ja Juri Suves.

Vero-oikeus – Skatterätt

27.9. saakka

Ossi Haapaniemi pj, Sari Laaksonen, Mikko Pikkujämsä, Vesa Rasinaho, Olof Rehn, Henri Steiner ja Pekka Talari.

27.9. alkaen

Ossi Haapaniemi pj, Eija Kuivisto, Sari Laaksonen, Mika Ohtonen, Mikko Pikkujämsä, Olof Rehn, Pekka T. Talari ja Heikki Wahlroos.

Yhtiöoikeus – Bolagsrätt

27.9. saakka

Manne Airaksinen pj, Pekka Kokko, Ari Savella, Antti Säiläkivi ja Marko Vuori.

27.9. alkaen

Manne Airaksinen pj, Mikko Heinonen, Pekka Holopainen, Jussi Järvensivu, Ari Savella, Miicaela Thorström ja Marko Vuori.

Ympäristöoikeus – Miljörätt

27.9. saakka

Kari Marttinen pj, Teea Kemppinen ja Matias Wallgren.

27.9. alkaen

Petri Vesa pj, Casper Herler, Teea Kemppinen, Kari Marttinen ja Leea Salminen.

– Vuoden 2010 osalta liiton taloudellinen tulos on selvästi voitollinen, Markku Ylönen toteaa.

Markku Ylönen,
Asianajaliiton pääsihteeri

Talous tasapainossa

Asianajaliiton merkittävin taloudellinen ponnistus vuoden 2010 aikana oli Helsingin keskustassa sijaitsevien toimitilojen laaja saneeraus. Remonttikustannuksista vastasi Suomen Asianajaliiton Säätiö. Liiton kustannettaviksi jäivät suunnittelukulut ja saneerattujen tilojen kaluste- ja muut hankinnat. Saneeraukseen liittyvistä menoista huolimatta liiton toiminnan taloudellinen tulos vuodelta 2010 oli positiivinen.

Vuoden 2010 talousarviossa vuoden tuloksen ennustettiin olevan lievästi alijäämäinen. Vuoden aikana liiton koulustoiminnan tuotot olivat kuitenkin odotettua paremmat. Samoin liiton julkaisemat lehdet Advokaatti ja Defensor Legis toteutettiin kustannuksia säästään ja ilmoitustuotot olivat oletettuja suuremmat. Myös liiton henkilöstökulut olivat ennakoitua pienemmät.

Vuonna 2011 liiton toiminta noudattaa totuttuja suuntaviivoja. Talousarvio on noin 150 000 euroa alijäämäinen. Talousarvion alijäämäisyys voidaan kuitenkin kattaa aiempien vuosien voitollisilla tuloksilla.

Alijäämään syntymiseen vaikuttaa liiton säätiölle maksaman toimitilavuokran kohoaminen lähes markkinatasolle. Ennen saneerausta vuokra oli selvästi alle Helsingin keskustan tavanomaisen tason. Lisäkustannuksia syntyy myös siitä, että valvonta-asioiden hoitamiseen panostetaan aiempaa enemmän yhden määräaikaisen lakimiehen voimin.

Liiton tilinpäätös ja tase (31.12.2010) julkaistaan kevään 2011 aikana Defensor Legis -julkaisussa.

Yhteystiedot

Suomen Asianajajaliitto

Postiosoite:

PL 194
00101 Helsinki
Simonkatu – Simonsgatan 12 B 16
Puh. (09) 6866 120
Faksi (09) 6866 1299

Internet:

asianajajaliitto.fi
advokatforbundet.fi
barassociation.fi

Sähköposti:

info@asianajajaliitto.fi
info@advokatforbundet.fi
etunimi.sukunimi@asianajajaliitto.fi
fornamn.efternamn@advokatforbundet.fi

Markku Ylönen

päsihteeri
puh. (09) 6866 1214
• toiminnanjohto ja yleishallinto
• yhteiskuntasuhteet

Pirkko Kivikari

apulaispäsihteeri
puh. (09) 6866 1213
• jäsenasiat ja asianajajien
täydennyskoulutus
• ammatillisten etujen kehittäminen

Ammatillinen valvonta

Veli-Pekka Timonen

valvonnasta vastaava lakimies
puh. (09) 6866 1212
• valvonta-asioiden valmistelu täysistuntoon

Sanna Leppänen

lakimies
puh. (09) 6866 1229
• valvonta-asioiden valmistelu 1. jaostolle

Päivikki Hartikainen

valvonta-assistentti
puh. (09) 6866 1222
• valvonta-asioiden valmistelu 2. jaostolle

Gunilla Nyström

lakimies
puh. (09) 6866 1215
• valvonta-asioiden valmistelu 3. jaostolle
• nuorten asianajajien ja lakimiesten
toiminta

Viestintä ja oikeuspolitiikka

Janne Laukkanen

viestintäpäällikkö
puh. (09) 6866 1225
gsm 040 588 1925

Heidi Kallström

tiedottaja
puh. (09) 6866 1221
gsm 040 510 8238

Advokaatin toimitus

Markku Ylönen

päätöimittaja, oto.
puh. (09) 6866 1214

Raija Lahtinen

toimituspäällikkö
puh. (09) 6866 1223

Defensor Legisin toimitus

Ari Savela

päätöimittaja, oto
asianajaja, OTT

Anneli Lindström

toimituksen sihteeri
puh. (09) 6866 1219
• toimituksellinen työ
• valvontalautakunnan avustaminen

Jäsen- ja toimistopalvelut

Kaarina Holopainen

toimistopäällikkö
puh. (09) 6866 1217

• jäsen- ja lupa-asiat
• liiton tapahtumat

Marja Karppinen

koulutussihteeri
puh. (09) 6866 1220

• koulutusjärjestelyt
• johdon sihteeri

Aiju Pulkkanen

toimistos sihteeri
puh. (09) 6866 1218

• toimistopalvelut
• kokousjärjestelyt

Monika Pyykkönen

it-vastaava
puh. (09) 6866 1211
• it-asiat ja AsianajajaPosti

Anne Pätiälä

kirjanpitäjä
puh. (09) 6866 1216
• palkat ja palkkiot
• matka- ja kulukorvaukset

Minna Wilenius

jäsensihteeri
puh. (09) 6866 1227
• jäsen- ja tilaajarekisteri
• jäsen- ja myyntilaskutus
• lehtitilaukset

Suomen Asianajajaliiton vuosikatsaus 2010–2011

Toimitukselliset tekstit

Janne Laukkanen, Heidi Kallström
Suomen Asianajajaliitto

Graafinen suunnittelu ja taitto

AD Seija Nikkilä, Tin can Oy

Valokuvat

Nina Kaverinen
Heidi Kallström
Kuvatoimisto iStockphoto
Kuvatoimisto Rodeo

Paino

Suomen Lehtiyhtymä
Porvoo 2011

441 763
Painotuote

asianajajaliitto.fi